

Input til kravspecifikationsarbejdet

I forbindelse med høringen af referencearkitekturen for de kommunale anskaffelser i brugerportalsinitiativet er der indkommet en række høringskommentarer og spørgsmål, der kan tjene som input til arbejdet med kravspecifikation på henholdsvis samarbejdsplatform og læringsplatform. De er sat ind i skemaet nedenfor.

Høringskommentar	Bemærkning
Generel betragtning: Forvaltningens/kommunens rolle i Bruger-portalen mangler præcisering i alle henseender – lige fra administration til forretningsmæssig udnyttelse.	
Det fremstår meget uklart i hvilket omfang UNI-login kan anvendes, og om - og i hvilket omfang - det vil være nødvendigt at anvende NemID, samt hvordan det i givet fald tænkes håndteret. På samme måde er der behov for, at man i den enkelte kommune kan berige disse brugerdata inden indlæsning (målgrupper, og målgruppestyret indhold og dashboards mv).	
Der mangler konkret beskrivelse og stillingtagen til hele administrationsdelen samt support.	
Administrationen på forvaltningsniveauet omtales ikke, men skal naturligvis indtænkes ift aktør- og rollebegreberne. Tilsvarende kan anføres for fx eventuelle lokale ledelsesinformationssystemer; support; skolekonsulenter; pædagogiske afdelinger; kommunikationsansvarlige afdeling og samarbejdspartnere (f.eks. idrætsforeninger mv. ref. "Ny skole").	
Figuren side 5 indeholder en boks hvor der er anført Single Sign On baseret på UNI-login, men andre steder i arkitekturdokumentet refereres der til Nemid. Det er for kommunen meget uklart hvilken løsning der peges på, herunder hvilken administration der tænkes på løsningen (national, kommunal, decentral??) Hvis dette skyldes at man ikke har lagt sig fast på en løsning på nuværende tidspunkt bør det anføres tydeligt.	
Der savnes en beskrivelse af hvilke krav, der stilles ift., at løsningen skal kunne fungere med kommunens øvrige hjemmeside(r).	
Hvis en kommune ønsker selv at gennemføre de obligatoriske trivselsundersøgelser bør resultater herfra kunne overføres via en standard, alternativt kunne leveres til STIL og overføres herfra. Denne del bør ud-	

dybes i forhold til hvilke oplysninger fra trivselsundersøgelser der tænkes overført samt hvem der i givet fald må se disse og på hvilket niveau.	
For Aarhus Kommune er det en klar forventning, at integration via administrative systemer skal kunne ske via et datavarehus gennem standardiserede snitflade.	
Aarhus Kommune efterspørger en standardisering af forretningshændelser, således at de kan udveksles, og fortolkes på tværs af interne byggeblokke og eksterne tjenester.	
Det skal være et krav til fælles søgefunktion, herunder at den skal give de samme søgeresultater uanset licensrettigheder til digitalt læringsmidler. Hvordan tænkes fysiske læremidler i øvrigt håndteret i denne sammenhæng?	
Det er svært at afgive et høringssvar ift. den omtalte sikkerhedsmodel, når den kun formuleret i meget overordnede vendinger. Derfor efterspørges generelt en mere udfoldet beskrivelse af sikkerhedsmodellen.	
<ul style="list-style-type: none"> • Diverse konkrete spørgsmål: <ul style="list-style-type: none"> o Hvordan håndteres sikkerheden ift. fx Trivsel-målinger? o Hvad er proceduren omkring fx sikkerhedsbrud og logning? o Hvilken login-form ønsker KL at anvende? Og hvilken grad af målgruppestyring? o Hvordan er organiseringen; hvem er ansvarlig på hvilke niveauer af sikkerhed og logning mv.? 	
Aarhus Kommune er som en række andre kommuner ikke tilsluttet FLIS,. For Aarhus Kommune er det derfor et krav, at der skal være mulighed for at kunne integrere til kommunernes egne ledelsesinformations-systemer.	
Man skal være obs. på, at der også er tale om rettighedsniveauer, ikke blot identifikation og autorisation.	
<ul style="list-style-type: none"> • Hvad med logning? • Aarhus Kommune efterspørger generelt en mere udfoldet beskrivelse af sikkerhedsmodellen. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan indtænkes roller til fx administrationen på forvaltningsniveau; den åbne skole; og de ca. 20 pct. af eleverne som ikke har dansk som 1. sprog, herunder deres forældre? • Via hvilke tekniske platforme og applikationer vil man kunne kommunikere til diverse målgrupper / roller? • Tænkes al funktionalitet at skulle kunne anvendes på mobile platforme samt tablets? 	
<p>Tages der højde for at kommunerne m.fl. kan tilgå og behandle data fra de forskellige leverandører, i anden sammenhæng. Her tænkes på muligheden for at udtrække, sammenstille og behandle data fra forskellige systemer, således at de kan anvendes i evaluering og planlægningssammenhæng. (Big data) (kan ikke gennemskue om det er indeholdt i C1 side 18 B5 side 16)</p>	
<p>Hvordan og hvorledes kan andre brugere tilgå data i systemet og at dele af samarbejdet mellem fagområderne kan organiseres i portalen Her tænker vi først og fremmest på PPR folk Psykologer, sprogkoordinatorer, Socialrådgivere, talehøre-pædagoger.</p>	
<p>Driftsstabilitet, Kommunens it-løsninger skal være driftsstabile, pålidelige, attraktive og sikre, så borgere og 35 medarbejdere kan have tillid til og vil tilslutte sig den digitale opgaveløsning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nærmere uddybning • Tales her om 99,9% opetid? • 24/7 support? • Hvor er ansvaret? 	
<p>Integration fra bibliotekssystem til læringsforløb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tages der i det nye bibliotekssystem højde for integrationen eller er det en kommunal opgave? 	

<p>1. Læringsplatform (jf. 3 Fælles krav til brugerportal-initiativet og 5.1.1 Elevplan)</p> <p>I afsnit 3 Fælles krav til brugerportalinitiativet står der at kommunernes læringsplatform skal</p> <p>”Elever, forældre og pædagogisk personale skal have adgang til elevplan, elevportefølje, progression, digitale værktøjer, læremidler og andet som eleverne arbejder i – samt uddannelsesplanen for de større elever”</p> <p>Også i figuren vises elevplanen nu som en del af læringsplatformen, der er fuldt integreret. F.eks. figur 1.</p> <p>I afsnit 5.1.1 Elevplan står at</p> <p>”De lovpligtige elevplaner er ikke modelleret som en selvstændig forretningstjeneste”.</p> <p>Hvad indebærer dette? At elevplaner ikke længere opfattes som et selvstændigt element, der kan tilkøbes hos en anden leverandør end leverandører af læringsplatformen?</p> <p>Vi vil på det kraftigste opfordre til at elevplanen ikke låses fuldstændigt til læringsplatformen.</p>	
<p>3. Fraværsregistrering (jf. 2.2 – afsnit Platforme, services og it-værktøjer)</p> <p>Der står at registreringer af fravær skal vises i dashboard, men for hvem og hvordan?</p> <p>Vi har skoler, der med vilje har fravalgt at give eleverne adgang til fraværsprocenter, fordi eleverne hurtigt gennemskuer, hvilke procenter, der får dem til samtale. Vi vil derfor opfordre til at man kun giver adgang til de reelle registreringer og ikke nogen former for beregninger inkl. Procenter.</p>	
<p>4. Plan for dagen</p> <p>I beskriver at der ikke foreligger bud på et dataformat for ”Plan for dagen”.</p> <p>Vi forslår at et planelement indeholder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fagkode (UVMs kode)* • Klassebetegnelse, holdbetegnelse eller elev id’er (Uni-brugernavn eller cpr). Helst blot elev id’er, så er der ikke forveksling. * • Start og sluttidspunkt i fast tids- og UNIX i datoformat* • Evt. Lærer id (uni-brugernavn eller cpr) • Evt. lokale • Evt. link/id på tilknyttet læringsforløb 	

<p>7. Beskyttelse af persondata (jf. 9.3 Beskyttelse af data og kommunikation)</p> <p>I skriver at ”I traditionelle sikkerhedsmodeller arbejdes der ofte ud fra en tankegang om, at personhenførbare data ikke kan placeres i skyen på grund af den øgede risiko, dette medfører”.</p> <p>Hvad menes der med ”Skyen”. Der stilles jo krav i brugerportalsinitiativet om at brugerne kan tilgå data digitalt.</p> <p>”Det er essentielt, at den information, der gemmes om bruges, ikke må kunne henføres direkte til deres fysiske identitet – medmindre dette er strengt nødvendigt og forhandlet (bør defineres for alle scenarier). ”</p> <p>Kan I give eksempler på at det ikke er strengt nødvendigt? Der er jo f.eks. krav om cpr.nr i elevplanen i bekendtgørelsen om digitale elevplaner.</p>	
<p>Afsnit 9.1 Sikkerhedsmodeller – Vi ønsker en yderligere uddybning i forhold til sikkerhedsniveauet for følsomme og fortrolige oplysninger.</p>	
<p>Generelt bør man skele til Den Fælles Kommunale Rammearkitektur, der bl.a. beskriver koncept for håndtering af adgangsstyring, da denne rammearkitektur vil danne fundamentet for en række sikkerheds- og identifikationskomponenter hos Kommunerne.</p> <p>Vi mener det er vigtigt, at der åbnes for at de enkelte parter kan anvende den sikkerhedsløsning, som giver bedst mening i forhold til individuelle vurderinger af brugervenlighed, økonomi, sammenhæng mv. så længe de fastsatte kriterier jf. sikkerhedsstandarder og modeller ikke kompromitteres. Myndighederne skal kunne anvende deres egne allerede eksisterende akkreditiver.</p> <p>Det er meget vigtigt at adgangen, herunder også fra mobilt udstyr, bliver ens, samt at der vælges en åben sikkerhedsløsning, med brug af fælles-offentlige standarder. IT- og Telestyrelsen har allerede beskrevet hvordan en sådan åben sikkerhedsløsning kan etableres med brug af de fælles-offentlige standarder i deres guide ”Sammenhængende log-in” (http://digitaliser.dk/resource/464808).</p> <p>Konsekvensen af en åben sikkerhedsløsning, er at</p>	

kommunerne stilles frit i forhold til valg af autentifikationsmetoder, når blot de overholder det krævede niveau af autentifikationssikkerhed.	
Når dagtilbuddene kommer med, skal de også have ret til, at definere krav i brugerportalen, det er vigtigt, at pædagogerne i dagtilbuddene bliver hørt.	
Hvordan sikrer vi, at data flyder fra folkeskolen til ungdomsuddannelse, så eleverne kan tage deres egen data med når de forlader folkeskolen?	
3. Behov for løbende tests af samarbejdsplatformen Ift. brugerportalen, så vil løbende tests af samarbejdsplatformen gøre implementeringen nemmere og sikre mod for mange fejl og børnesygdomme.	
5. Konfigurering af it-ressourcer i læringsforløb Kommunerne har behov for selv at kunne konfigurere ressourcerne på læringsforløb.	
Rammearkitekturen skal sikre, at de andre kommunale tilbud (ungdomsskole, musikskole, biblioteket etc.) har adgang og snitfladerne herfra skal beskrives.	
Der bør tænkes over snitflader til andre fagsystemer hvor snitflader allerede er udarbejdet eller er under udarbejdelse. Det er f.eks. ESDH-systemer, PPR-fagsystemer, DUKU og lignende	
10. Udbudsmaterialet Den enkelte kommune kan vælge mellem de afgivne tilbud baseret på en vægtning af pris, funktionalitet, samspil med eksisterende løsninger, behov for (videre)uddannelse m.m.), sådan at vi ikke går fra ét monopol til et andet og således at der tages et skyldigt hensyn til kommunernes forskellighed og forskellige måder at indrette sig på.	
11. Forvaltningen i Brugerportalsinitiativet - Hvor er forvaltningen i høringsmaterialet og hvordan faciliterer man ledelsen i brugerportalsinitiativet?	
Administrationsdelen mangler en bedre beskrivelse. Hvordan skal kommunerne administrere brugere mv.? Det administreres via Uni-LogIn i dag. Der er behov for en central styring af brugerne.	
De eksterne er ikke en del af administrationsdelen.	
Sikkerhed: logning i forhold til sikkerhed mv. skal beskrives bedre.	

<p>I tilgangen til brugerportalsinitiativet bør forvaltningsniveaueet også tænkes ind. I dag er kommunikationsvejen noget kringlet, og det er ikke muligt, at kommunikere med barnet eller den unges forældre/værge. Ligeledes efterspørges der en kanal til fælles kommunikation, hvor det er muligt for forvaltningen og øvrige kommunale tilbud(musikskole/billedskole m.m.) at kommunikere ud til hhv. elever/forældre/personalgruppe</p>	
<p>Kalenderintegration Kalender er i dokumentet kun nævnt i betydningen: Plan – dvs. skemaer for den enkelte elev, klasse, hold, lærer osv. Derudover anvendes kalender i vidt omfang til personlig planlægning for den enkelte lærer, fælles kalendere anvendes til planlægning af møder, mødelokaler og andre ressourcer bookes og har dermed deres egen kalender, forældre bookes til forældresamtaler osv. Altså alt det der ligger uden om selve undervisningen. Det vil være vanskeligt at få al denne integrerede kalenderaktivitet til at fungere, hvis brugerne ikke er på samme domæne, men tænkes at anvende private mail/kalender systemer. Dette emne er ikke behandlet i dokumentet. Det fremgår ikke hvorledes det er tænkt ind, at grupper af brugere kommer fra hvert sit domæne, og gerne skulle kunne opnå en sømløs integration til en kalenderservice, der gør, at man kan booke ressourcer, kolleger, forældre osv. Samtidigt bør der være integration til undervisningsplanlægningen, således at den enkelte lærers ”timer”, lærermøder m.m. fremgår af lærerens egen kalender.</p>	
<p>Data: Vi skal sikre os, at alle data ejes af Kommunen og ikke, som det er tilfældet i dag på BørneIntra, at vi ikke kan trække data ud fra systemet omkring fx ansatte. Data som vi i øvrigt selv i første omgang har leveret ind.</p>	
<p>Relationen imellem den fælleskommunale samarbejdsplatform, og de kommunalt anskaffede samarbejds- og kommunikationsværktøjer.</p>	
<p>Vigtigt at platformene er rene cloud løsninger uden installationer (HTML5?) og at de understøtter alle former for device.</p>	

<p>Vigtigt at der sikres større stabilitet på UNI-login servicen og sikkerhed for at servicen kører 24/7/365</p>	
<p>Når der skrives samarbejde og kommunikation skal der tænkes kommunikation i bred forstand. Det kan fx dreje sig om</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalender funktioner - aktiviteter, møder, skole/hjem mv. på den enkelte institution, men også møder på tværs af skoler som fx skoleledermøder, fælles MED-udvalg mv • Skolebestyrelsesarbejde - hvem er i bestyrelsen, referater dagsorden, kalender mv. bør fremgår af kommunikations lister • Elevrådsarbejde se ovenfor • Tilmeldingssystemer til arrangementer, kurser, projekter, ture mm. Både for Skole og SFO/dagtilbud • Spørgeskemaundersøgelser vedr. div. • Værktøj til koordinering af MUS • Komme/gå systemer og elektronisk overblik og whe-reabouts til SFO/fritidstilbud/dagtilbud • Oversigt over eksterne samarbejdspartner - fx Servicepersonale, PPR, UUV, tandlæge, sundhedspleje mv. Brugerne skal fremgå af kommunikationslisterne således det er muligt at kommunikere med disse via platformen. • Oversigt om hvem der er i forældreråd/klasseråd - bør fremgår af kommunikations lister • Udtræk af forskellige typer lister fx fødselsdage, adresse, navne, uni-login osv. • Mødeplanlægningsværktøj fx alla doodle? • Håndtering af personlige noter der ikke direkte kan placeres på læringsforløb omkring klassen og det enkelte barn? • At det er muligt at sikre at alle medarbejder kan få en arbejdsmail • Kommunikationsmæssigt skal alle klasser, hold mv fremgå af kommunikationslister 	
<p>Hvordan sikres det at kommunikation med karakter af følsom data kun foregår i det rette værktøjer?</p>	
<p>Hvordan tænkes det at denne adgang skal støtte ledelsen. Der bør skulle arbejdes med en behandling af data der kan sikre at ledelsen kan bruge informationerne konstruktivt i deres ledelsesarbejde.</p>	
<p>Hvordan tænkes denne kobling skabt i forhold til den nuværende trivselsmålinger.</p>	

Der mangler opdeling af det pædagogiske personale i personalegrupper/sikkerhedsgrupper. Kan ikke umiddelbart se det fremgår nogle steder?	
Pædagogisk personale bør kunne opdeles i faggrupper fx lærer, pædagog, vikar, studerende mv.	
Andre aktører bør også kunne underopdeles i grupper fx interne, eksterne (uden for kommunen)	
Afklaring vedr. persondatasikkerhed og elevproduktion	
Vigtigt at overveje hvorledes mange komponenter sikre at kommunikationen forgår et sted imellem brugerne. Vigtigt at overveje om komme/gå og tilstedeværelsesregistrering, elektronisk sygemeldingen af barnet kan forgå via systemet (besked) og SMS, vigtigt at overveje om fravær registreringen af eleven i undervisningen er en del af systemet frem for delelementer?	
Helt klart skal der arbejdes på løsninger der sikre at vi kan opbevare personhenførbare/følsomme data i skyen ellers vil dette medføre alt for store begrænsninger i forhold til fleksibiliteten. Det er vigtigt at dette fælleskommunalt afklares med datatilsynet forud for etablering af løsningerne.	
Vigtigt at dette afklare forud for etablering af løsningerne.	
Gribskov finder vigtigt at data, der skal trækkes ud af brugerportalen, herunder læringsplatformen, indgår i FLIS.	
1.2. Snitflader i forhold til samarbejdsplatformen og læringsplatformen På Samarbejdsplatformen kommer der kun en leverandør. Beskrivelsen af snitfladerne mellem samarbejdsplatformen og læringsplatformen bør prioriteres højt for at sikre at leverandøren af samarbejdsplatformen ikke kommer til at skabe forhindringer for de mange potentielle leverandører af læringsplatformen.	
3. Dashboards Side 36. Vigtig at funktionaliteten i app'en der skal anvendes til at tilgå dashboard kommer til at understøtte push, fx ved ændringer af skema.	
Kommentar til: Søgning fra dashboard Blot et lille flag i forhold til at det kan være svært for os at udstille data optimalt som en central søgning i dashboardet vil kunne søge i hvis den skal være live opdateret og dyblinke ned til opgaver, mål mv.	

<p>I materiale er målgruppen 0-16 år meget tydelig, men ved eksisterende løsninger af LMS er der tegn på nødvendighed af at understrege nødvendighed af visuelle brugergrænseflader, som også kan betjenes af de yngste elever og andre, der er hæmmet af tekstbaserede skærbilleder.</p>	
<p>Skolerne/kommunerne har behov for udtræk af data for brug af digitale læremidler med henblik på kvalificeret brug. Brugerportalsinitiativet skal tilbyde ét værktøj, der kan udtrække, visualisere og sammenligne bruge af digitale læremidler uafhængig af leverandør. På nuværende tidspunkt tilbyder leverandørerne forskellige eller ingen muligheder.</p>	
<p>Portalen bør i øvrigt også tænkes sammen med den kommende SAPA-løsning – således at det er muligt for administrationen at slå et barns cpr.nummer op og se barnets ”sag” på portalen, herunder hvilken skole barnet går på, kontaktoplysninger på forældre mv.</p>	